

Taula rodona del bloc de territori i biodiversitat

Com podem millorar la coordinació en matèria de biodiversitat i territori entre Menorca i les Balears?

Miquel TRUYOL

Director insular de Medi Rural i Marí del CIM

Jorge CASADO

Cap de la delegació de l'Ibanat a Menorca

Mireia VIDAL

Tècnica forestal del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl del GOIB

Maria Elena CEFALÌ

Coordinadora de l'Estació d'Investigació Jaume Ferrer de l'IEO i GOIB

Miquel CAMPS

Coordinador de política territorial del GOB Menorca

Moderador: **David CARRERAS**

Director de l'OBSAM

Miquel Truyol

Hi ha una gran descoordinació administrativa. Hi ha tasques que la fan de manera paral·lela diferents administracions; feines que s'haurien de fer i ningú no les fa; altres feines que ja s'han fet però que no se n'aprofita el contingut. S'han d'establir prioritats, accions i aprofitar més bé les accions que ja es fan. Hi ha d'haver una estratègia de sostenibilitat en què s'inclouin els plans de diferents sectors perquè sigui més efectiu. La implantació de l'administració electrònica ha de permetre millores i agilitzar els tràmits. A més, l'elaboració d'una base de dades que recopilï tot el coneixement que es genera a l'illa en facilitaria la gestió.

Jorge Casado

El sector primari ha estat un element clau en la configuració del territori de Menorca. Les particularitats de gestió a les finques han aconseguit un paisatge cultural en forma de mosaic que és un referent d'equilibri virtuós entre els terrenys agrícoles i forestals. A més, una altra conseqüència és l'existència d'uns nivells de biodiversitat associats al mosaic molt elevats. És per això que qualsevol iniciativa envers la gestió del territori i la conservació de la biodiversitat ha de comptar amb els veritables arquitectes i gestors del territori: els pagesos. En aquest sentit, s'han d'estudiar fórmules de compensació de serveis ambientals al sector primari, models de gestió propis adaptats a la singularitat de Menorca com a reserva i s'han de desenvolupar experiències pilot encaminades a millorar la rendibilitat de les explotacions i que serveixin com a exemple per a altres territoris.

Per una altra banda, s'ha de potenciar i apoderar una societat civil cada vegada més compromesa amb uns models econòmics i de mobilitat sostenibles.

Mireia Vidal

Els boscos poden oferir molt de potencial per poc que es faci. En els darrers 50 anys la massa forestal ha augmentat un 25 % essent l'abandonament de les zones de cultiu una de les causes principals. És necessari fer una gestió forestal coherent amb el medi, que ajudi a la prevenció d'incendis forestals i creï masses resistents a la incidència de plagues i malalties. D'aquesta gestió, se'n pot obtenir biomassa, que presenta molt potencial com a font d'energia renovable, però alhora és necessari incentivar un consum d'aquesta font d'energia.

Maria Elena Cefali

Es produeix investigació en l'àmbit marí des de l'illa i per a l'illa, de manera que és una bona eina per a la gestió. A més a més, a aquesta investigació li interessen els ecosistemes marins de les zones més someres (-1 m) fins a les més profundes (-800 m). Menorca és un laboratori ideal, però falta establir prioritats i augmentar la inversió en recursos per a la investigació, ja que no hi ha prou personal. Es podria invertir part de l'ecotaxa a ampliar

aquests recursos humans tenint en compte que el principal atractiu per al turisme és la mar. A més, és important establir i mantenir les col·laboracions per a la producció d'investigació en el medi marí i que aquesta investigació resulti útil. L'aprovació de la reserva marina de l'illa de l'Aire serà també una passa en positiu per a la conservació del medi marí.

Miquel Camps

Menorca presenta un punt fort en relació amb la gestió del territori, ja que no només hi ha una gestió activa a les àrees protegides, sinó també fora d'aquestes. Per contra, un dels problemes que hi ha a l'illa és l'elevat grau d'estacionalització. És necessari reduir la pressió durant l'estiu i desplaçar aquest turisme cap a l'hivern.

En relació amb les problemàtiques del cicle de l'aigua, hi ha poques perspectives de millora a causa que manca una unitat en les mesures que cal prendre, ja que cada ajuntament actua per separat de la manera que considera més adequada. El Consell Insular de Menorca no té competències en matèria de l'aigua, però podria actuar com a coordinador entre els ajuntaments. El Govern balear no estableix aquesta problemàtica com un assumpte prioritari dins de les seves polítiques.

Una mesura positiva seria fer productes amb valor afegit, on aquest valor fos la mateixa conservació del medi. D'aquesta manera es donaria un impuls a l'economia alhora que s'afavoriria la conservació del medi. És necessari transformar el sector agrari. La recuperació de pastures abandonades amb noves tècniques de cultiu que aportin més efectivitat podria ser una de les mesures que cal prendre.

Amb l'aparició de noves activitats de turisme actiu, és necessari l'elaboració d'un mapa de fragilitat ambiental de zones sensibles i pel que fa a l'ús de camins.